

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 016274 16 Увп
Бања Лука, 15.3.2018. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше предсједника вијећа, Страхине Ђурковића и Едине Чупељић чланова вијећа, уз судјеловање Сање Орашчанин као записничара, у управном спору по тужби Д. Д. из Б., заступан по пуномоћнику М. А., адвокату из Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 9313848959 од 4.3.2015. године, туженог Фонда за п..., у предмету признавања права на инвалидску пензију, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 016274 15 У од 9.2.2016. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 15.3.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се тужилац са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против уводно означеног акта туженог, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Фонда за ..., Филијале Б. Л. број горњи од 25.12.2014. године. Тим рјешењем је тужиоцу тврђено право на инвалидску пензију од 01.6.2013. године у износу од 771,52 КМ мјесечно, а од 01.9.2013. године пензија износи 798,52 КМ мјесечно, од 01.01.2014. године пензија износи 814,00 КМ и од 01.10.2014. године пензија износи 830,78 КМ мјесечно.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да је тужиоцу право на инвалидску пензију утврђено примјеном Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“ број 134/11, 82/13 и 103/15, у даљем тексту: Закон о ПИО) и Уредбе о медицинском вјештачењу у пензијско-инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“ број 2/13, у даљем тексту: Уредба), па нема мјеста примјени Закона о служби у Оружаним снагама у БиХ („Сл. гласник БиХ“ број 88/05, 53/07, 50/08, 59/09, 74/10 и 42/12, у даљем тексту: Закон о служби), будући да тај закон не представља „lex specialis“ у односу на Закон о ПИО; да нису пренијете надлежности из области пензијско-имовинског осигурања на институције БиХ, а што је потврдио и Уставни суд БиХ у својој одлуци број У-5/11 од 27.5.2011. године; да је одредбом члана 61. Закона о ПИО порописано да се инвалидска пензија одређује на исти начин као и старосна, а чланом 44.-48. тога Закона је прописано да се висина старосне пензије одређује тако што се лични бодови осиграника помноже са вриједношћу општег бода на дан остваривања права, те да се лични бодови осиграника утврђују множењем личног коефицијента

осигураника и његовог пензијског стажа, а ради одређивања личних бодова осигураника, пензијски стаж се исказује бројчано и утврђује тако да се свака година рачуна као 1, сваки мјесец као 0,083333, а сваки дан као 0,002777, а лични коефицијент осигураника утврђује се тако што се збир годишњих личних коефицијената подијели са периодом за који су обрачунати, а годишњи лични коефицијент утврђује се тако што се укупан износ плата, односно основица осигурања осигураника почев од 01.01.1970. до године остваривања права, изузимајући 1992. и 1993. годину, за сваку календарску годину подијели са просјечном годишњом платом у СР БиХ, односно у РС за исту календарску годину, а годишњи лични коефицијент у години остваривања права утврђује се тако да се укупан износ плата, односно основица осигурања остварених за пуне мјесеце у тој години подијели са укупним износом просјечних плата у Републици у истом периоду, а под укупним износом плата, односно основица осигурања подразумијева се укупан годишњи износ плата, основица осигурања, новчаних и неновчаних прихода и накнада које је осигураник остварио на које је обрачунат и уплаћен допринос, а годишњи лични коефицијент може износити највише 4, а податак о просјечној годишњој плати у Републици објављује Републички завод за ..., док вриједност општег бода на дан ступања на снагу закона износи 9,241875 КМ, па је првостепени орган примјеном наведених одредби правилно тужиоцу утврдио пензијски основ и висину инвалидске пензије; да нису основани наводи тужбе да је на тужиоца требало примијенити Закон о оружаним снагама, јер је област пензијског и инвалидског осигурања у надлежности ентитета и уређена је ентитетским Законима о пензијском и инвалидском осигурању, а Закон о оружаним снагама нема супремацију над тим законима.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост из основа садржаног у одредби члана 35. став 2. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС). Истиче да је побијаном пресудом повријеђено материјално право јер није примијењен Закон о служби којим је уређено питање пензијског и инвалидског осигурања припадника Оружаних снага БиХ, а тужилац је био припадник ОС БиХ којем је војна служба престала 31.5.2013. године. Позива се на члан 52. Закона о служби којим је прописано да војни осигураник, који је од овлашћене љекарске комисије проглашен неспособан за војну службу, стиче право на инвалидску пензију према условима за стицање права на инвалидску пензију у складу са ентитетским законима о пензијском и инвалидском осигурању, а пензијски основ се утврђује у складу са чланом 49. тог закона којим је регулисано да пензијски основ за стицање права на пензију се утврђује од мјесечног просјека невалоризованих плаћа остварених у последњих 5 година прије године у којем се остварује право на пензију, а висина пензије остварује се у проценту од пензијског основа према дужини пензијског стажа и износи за 20 година - 55% од пензијског основа, а за сваку наредну навршену годину увећава се за 2% с тим да не може износити више од 75% од пензијског основа. Сматра да овај закон потпуно регулише питање инвалидске пензије припадника ОС БиХ, па да је тужени требао тужиоцу пензију одредити у складу са тим законом, јер је поменути закон донијет на нивоу заједничких институција БиХ; да је одредбом члана 82. став 1. Закона о одбрани БиХ прописано да ће сви ентитетски закони и подзаконски акти бити усклађени са овим законом у року од 6 мјесеци од дана доношења истог, а ставом 2. овог члана је дефинисано да у случају да је било који ентитетски закон или подзаконски акт у супротности са одредбама овог закона, одредбе овог закона имају предност, што значи да је овим законом успостављен приоритет над свим другим ентитетским законима; да је нижестепени суд повриједио одредбе поступка јер није

цијенио наводе тужбе у погледу чињенице да тужени одбија да утврди неспорну чињеницу да је тужилац припадник ОС БиХ. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи и тужиоцу досуде трошкови поступка према приложеном трошковнику.

Тужени у одговору на захтјев истиче да нису повријеђене одредбе Закона о ПИО, нити правила поступка и предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, по одредбама члана 39. ЗУС, одговор на захтјев, као и цјелокупне списе овог управног спора и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је тужилац 11.02.2013. године поднио захтјев за остваривање права на инвалидску пензију, па је рјешењем првостепеног органа број горњи од 25.12.2014. године тужиоцу утврђено право на инвалидску пензију у износу од 771,52 КМ почев од 01.6.2013. године. Оспореним актом је одбијена жалба, а побијаном пресудом је одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт.

Правилно је нижестепени суд закључио да је тужиоцу право на инвалидску пензију признато у складу са одредбама члана 44.-48. и члана 61. Закона о ПИО, јер је област пензијско-инвалидског осигурања у надлежности ентитета и те надлежности нису пренијете на институције БиХ, а што је потврдио и Уставни суд БиХ у својој одлуци У-5/11 од 27.5.2011. године. Наиме, Уставни суд БиХ у одлуци број У-5/11 од 27.5.2011. године, вршећи оцјену уставности наведених измјена и допуна Закона о Оружаним снагама у БиХ, наглашава да Закон о измјенама и допунама Закона о Оружаним снагама БиХ ни на који начин не уређује област пензијског и инвалидског осигурања, већ само прописује одређене измјене и допуне у области оружаних снага за питања која су већ раније уређена текстом основног закона.

Дакле, област регулисања пензијског и инвалидског осигурања је и даље остала у искључивој надлежности ентитета, па тако и питање регулисања одласка у инвалидску, а чији услови остваривања су прописани одредбама ентитетских закона о пензијском и инвалидском осигурању како је то прописано и одредбом члана 52. став 1. Закона о служби.

Стога су неосновани наводи захтјева да је, приликом одлучивања о захтјеву тужиоца за остваривање права на инвалидску пензију требало примијенити одредбе Закона о служби. Штавише и сам тужилац се позива на одредбу члана 52. став 1. Закона о служби којом је прописано да војни осигураник који је од овлашћене љекарске комисије проглашен неспособним за војну службу, стиче право на инвалидску пензију према условима за стицање права на инвалидску пензију у складу са ентитетским законима о пензијском и инвалидском осигурању.

Из наведене одредбе произлази да је питање пензијско-инвалидског осигурања уређено ентитетским законима, па тако и остваривање права на инвалидску пензију. Другачије регулисање права из пензијско-инвалидског осигурања за припаднике само једне групе представљало би дискриминацију за све остале кориснике права из пензијско-инвалидског осигурања којима је пензија одређена у складу одредбама Закона о ПИО. За сада је питање остваривања права на пензијско-инвалидско осигурање регулисано ентитетским законима и одредбе Закона о ПИО примјењује се

на све кориснике који остварују права из ПИО. То је у осталом и у складу са начелом правичности које је једно од начела у систему остваривања одређених права, па тако и у систему остваривања права из пензијско-инвалидског осигурања.

На основу наведеног, произлази да Закон о служби није „lex specialis“ и нема супремацију над законима ентитета како то погрешно наводи тужилац у захтјеву. Није спорно да је овај закон, као и бројне друге законе, донијела Парламентарна Скупштина БиХ, али њиме није уређено питање остваривања права из пензијско-инвалидског осигурања, већ је та област остала у надлежности ентитета и у потпуности је уређена ентитетским законима о пензијско-инвалидском осигурању.

Код таквог стања ствари овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ниједан разлог њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се отуда, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, захтјев тужиоца одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му, сходно одредби члана 6. Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 63/11), по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова састава захтјева по адвокату одбијен као неоснован.

Записничар
Сања Орашчанин

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić